

chráněn byl před vzteklinou. V Rakousku nevybírání daň ze psů stát, nýbrž pouze obce.

Pro království české byla zák. ze dne 29. března 1873, č. 24. z. z. vydána následující ustanovení o vybírání daně ze psů:

Obce mají právo uložit daň na držení psů starších 4 měsíců, kterážto daň nesmí v obcích městských obnášeti více než 4 zl. a v obcích venkovských více než 2 zl. ročně z každého psa. Na psy, kteří ku hlídání domu a dvora na řetěze se drží, pak na psy, kteří slouží k účelům živnostenským, hospodářským nebo honebním, smí se uložit daň nejvýše v obnosu polovičním. Majitelé psů, kteří se pouze na čas v některé obci zdržují, nemusí platit daň, platí-li ji v obci jiné.

Psi, z nichž daň zapravena byla, mají nositi k vůli kontrole na nákrčníku známku, kteráž se při placení daně majiteli psa vydá. Majitelé domů jsou povinni předložiti každoročně úřadu obecnímu seznam nájemníků, kteří psy mají. Ze psů nepřihlášených musí majitelé jich zaplatiti daň v obnosu dvojnásobném. Psy známky nemající má pohodný zničiti. V Praze vybírá se daň ze psů na základě výn. zem. výb. ze dne 24. listopadu 1873 č. 29325.

### **Daně přímé a nepřímé.**

#### **I. Pojem.**

Veškeré daně od dávných dob rozděluje věda na dvě hlavní skupiny, na daně přímé a daně nepřímé, leč v našem zákonodárství scházejí tyto pojmy druhové.

Daněmi přímými jsou nucené příspěvky hospodářství soukromých, jež hospodářství veřejné (stát, země, obec) beze zvláštní náhrady vybírá, a jež totéž soukromé hospodářství nese, které je zapravuje. Jsou tedy daně přímé dávky, které se poplatníku přímo ukládají a přímo od něho vybírají. Tím liší se daně tyto od daní nepřímých, kteréž se nevybírají od vlastních poplatníků bezprostředně, nýbrž prostřednictvím osoby, jež pak je na jiné osoby uvaluje. Jsou tedy poplatníci a plátcové při daních nepřímých osobami různými, kdežto při daních přímých jsou to osoby tytéž.

#### **II. Daně přímé.**

V Rakousku nebyly daně přímé zavedeny najednou dle určitého plánu, nýbrž byly zaváděny dle potřeby.

Daně přímé rozděliti dlužno na reální a osobní daně. Reálními daněmi jsou ony, jež se předepisují držiteli reality (pozemku, budovy) proto, že jest držitelem její; daň ukládá se tu jaksí do jisté míry reality samé. Osobními daněmi jsou ty, které se vybírají od určité osoby s ohledem na zaměstnání neb osobní příjmy její. Daněmi reálními jsou: 1. daň pozemková, 2. daň domovní, a osobními: 1. daň z výdělků a 2. daň z příjmů.

III. Daně nepřímé dělí věda: 1. v daně spotřební a 2. v daně obchodové. Daně spotřební možno děliti dále na daně z bytů ve městech (t. zv. groš činžovní), daně přepychové (daň ze psů, kolek z hracích karet), daň z meliva, daň z masa, daň ze soli, daně z nápojů, daň z cukru, daň z tabáku; jakožto daně obchodové uvádějí se daně dědické, bursovní, kolky na kvitance, na účty, na lístky železniční atd.

**Dar jitřní** jest dar, který muž slibuje dáti své manželce prvního jitra po sňatku (§ 1232 o. o. z.). Zřízení toto jest původu německoprávního; darem jitřním rozuměl se dar, jenž manželce za obětované panenství

následujícího jitra po svatební noci mužem byl odevzdán. Později však dáván byl dar jitřní též vdovám, když opět se provdaly.

Zákonník občanský v tomto směru rovněž rozdílů nečiní. V theorii setkáváme se s názorem, že nárok na dar jitřní předpokládá, aby manželství bylo skutečně konsumováno. Zemřel-li tedy manžel před tím, nemůže ani pozůstalá manželka, a zemřela-li ona dříve, ani její dědicové dar ten žádati. Naproti tomu přísluší dědicům manželčiným nárok na dar jitřní i tenkrát, když manželka po vykonaném souložení jitra se nedožila, ježto »jitra« neznamená zde čas vzniku závazku, nýbrž toliko čas splnění jeho. Dle opácného mínění nabývá se nárok na dar jitřní teprve úsvitem jitra.

Ku platnosti slibu darovacího potřebí jest formy notářského aktu (§ 1 zák. ze dne 25. července 1871 č. 76 ř. z.), tam pak, kde zákon tento ještě neplatí, formy písemní (§ 943 o. o. z.). Odevzdání daru jitřního může býti žádáno ihned, úroky však žádati nelze (rozh. nejv. s. ze dne 30. listopadu 1871 č. 8302 Gl. U. 4343). Dle zvláštní domněnky zákonné v pochybnosti pokládá se za to, že slíbený jitřní dar v prvních třech letech manželství byl odevzdán. Naléhá-li tedy manželka teprve po projití tří roků po uzavřeném manželství na splnění slibu darovacího, musí dokázati, že slib splněn nebyl. V případě konkursu jest dar jitřní jakožto pravé darování zařaditi do páté třídy věřitelů konkursních (§ 48 konk. ř.).

**Dar snubní viz Právo manželské.**

### **Darování.**

#### **I. Pojem.**

Darování v širším smyslu jest každé právní jednání směřující ku bezplatnému poskytnutí majetkového prospěchu. V užším a vlastním smyslu však jest darování smlouvou, kterou jedna strana bezplatně zmenšujíc své vlastní jmění poskytuje s úmyslem obohacovacím druhé straně prospěch majetkový, kterýž tato s úmyslem stejným přijímá. Podstatné znaky pojmu darování jsou tudíž následující:

1. Darování jest právní jednání mezi živými, pročež vyloučiti sluší z pojmu darování ustanovení někoho za dědice nebo zřízení odkazu, ačkoliv i v těchto případech účelem právního jednání jest obohacení osoby druhé. Naproti tomu náleží sem darování na případ smrti (viz tento čl.), při kterémž toliko splnění smlouvy mezi živými učiněné, nastati má až po smrti dárce.

2. Darování musí se státi bezplatně a dobrovolně. Není tudíž darováním, pakli obdařený měl již dříve žalovatelné právo na odměnu, buď ze zákona (na př. nálezné) anebo ze smlouvy, naproti tomu pojmu darování nepřekáží, stalo-li se darování z uznání za službu dárce prokázanou, aneb vzhledem ku zásluhám obdařeného, nebo z vděčnosti, t. zv. darování remuneratorní (§§ 940, 941 o. o. z.), neboť na pohnutkách nezáleží. Přípověď výslužného učiněná vdově není darováním (rozh. nejv. s. ze dne 21. září 1886 č. 6317, časop. »Jur. Bl.« r. 1886 č. 52). Poskytnutí »odbytného« na místě podílu dědického mezi živými jest darováním (rozh. nejv. s. ze dne 8. ledna 1884 č. 12945 sb. »Glaser Unger« č. 9830.). Neděje-li se darování bez úplaty se strany druhé, není tu darování. Bylo-li tedy předem již umluveno, že darující zase příjemcem má býti obdarován, t. zv. darování vzájemné, nelze mluviti o darování ohledně celku, nýbrž pouze ohledně toho, oč hodnota daru jednoho pře-